

MŪSU Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 20,00

R. 752 (50)

SÃO PAULO — BRASIL — 1963 M. GRUODŽIO MĒN. — DEZEMBRO 14 D.

XVI METAI

Kremlius skiria 42 bilijonus rublių chemijai

Kruščiovas ir jo visa kompanija pagaliau surado menko derliaus priežastis. Anot Kremliaus galvočių, plačiosios tėvynės dirvonams trūks ta trąša. O trąšas gali pagaminti chemijos industrija.

Anot Kruščiovo, chemijos industrijai dabar bus teikiama daugiausia dėmesio. Jai bus skiriamos milžiniškos pinigų sumos. Pradedant 1964 m. ligi 1970 m. chemijos industrijai stiprinti ir didinti bus paskirta 42 bilijonai rublių arba tiek pat dolerių. Keleta šimtų chemijos fabriku bus padidinti, o apie 200 naujų statys. Milžiniškos pinigų sumos verčia kitų sričių biudžetą mažinti. Tarp kitko nukentės, bus sumažintos jai skirtos pinigų sumos, sunkioji industrija.

Šiuos planus prie uždaru durų svarsto šiomis dienomis komunistų partijos centro komitetas. Nėra abejonės, planai bus patvirtinti.

Kyla klausimas, ar tikrai trąšų trūkumas yra Sovietijos žemės ūkio krizės priežastis?

Pagrindinė žemės ūkio krizės priežastis yra kur kitur. Tos priežasties arba nenori matyti, o jei ir mato, dar ne drįsta jos iškelti, nes kartu būtų parodomas komunistinės santvarkos bankrotas. Yra tikra, jei žemės ūkis Sovietų Rusijoje šiandien būtų privačiose rankose, krašto rinka būtų perpildyta žemės ūkio gamybos produktais. Štai pavyzdys Lietuvoje, kai grįžo komunistai, ir kai du pirmuosius okupacijos metus dar ūkininkai nebuvo suvaryti į kolchozus, turgus ūkininkai buvo užpildę visokiais produktais, Visa tai dingo įvedus kolchozų sistemą. Jei ne būtų kolchozų, patys ūkininkai ir trąšų problemą natūraliu būdu būtų išsprendę. Kol nebus sugrįžta prie privačios nuosavybės, žemės ūkis nebus našus.

Lee Osvald Tikrai Buvo Prez. Kennedžio Žudikas

Federaliniai JAV saugumo organai tyrinėjimus baigė ir jų davinius per teisingumo ministeriją įteikė prezidento paskirtai tyrinėjimo komisijai.

Nors visų tyrinėjimo smulkmenų nežinoma, jos laikomos paslaptyste, tačiau geriau susipažinę su prezidento nužudymo aplinkybėmis tvirtina, kad prezidentą nužudė LEE OSVALD.

Kai dėl jo santykių su J. Rubiņšteinu, tie patys šaltiniai tvirtina, kad Lee Osvald su juo niekad neturėjęs reikalų.

Svarbiausiais įrodymais, saugumo pareigūnų tvirtinimu esą rasti rankos nuospaudos ir švarko keleta siūlų įstrigusių šautuvan Policija nustatė, kad be pirštų antspaudų ant ginklo buvo rastas popie

ris, kuriame šautuvas buvo įvyniotas, su Lee Osvald pirštų nuospaudomis. Yra ir daugiau įrodymų, ir tai gana svarbių tvirtinančių, kad įtariamasis yra tikrai prezidentą nužudęs.

Lee Osvald kaltės nustatymo dar neužtenka. Svarbu yra susekti siūlus, kas įkvėpė ir paragino žmogžudystę įvykdinti. Kas yra tie, kurie suplanavo nužudymą? Reikia išaiškinti, ar atentato suplanuotojai yra krašte, ar dirėktyvos atėjo iš užsienio — Maskvos ar Kubos?

Nėra abejonės, kad ir tai bus išaiškinta. J. Rubiņšteinai, kuris nužudė Lee Osvald yra stropiai kalėjime saugojamas. Bijoma, kad nenusižudytų. Jo pareiškimai tardymo metu turės įnešti daug šviesos į prez Kennedžio tragediją.

Komunizmo Infiltracija Pietu Amerikoje

Apie komunistų infiltraciją ir jų subversyvinis veiksmus Pietų Amerikoje nėra jokios abejonės. Štai Venezueloje jau kelintą mėnesį vykdomi terorizmo veiksmai, kuriuos vyriausybei vis nepavyksta užgniaužti. Terorizmu buvo norima sutrukdyti prez

idento ir parlamento rinkimus. Bet nepavyko. Balsavimuose dalyvavo 95 nuošimčiai balsuotojų. Ir jų dauguma pasisakė už vyriausybės partijos kandidatus. Balsuotojai turėjo laisvę balsuoti už ką nori. Venezuelos vyriausybė padavė prieš Kubą skundą Ame

rikos Valstybių Organizacijos Tarybai, prašydama, kad ji išrinktų komisiją, kuri nuvyktų į Venezuelą iširti, ar vyriausybės kaltinimai prieš Kubą turi pagrindo, ar ne. Tokia komisija buvo išrinkta penkių narių ir ji jau šiandien yra Venezueloje.

Venezuelos vyriausybė yra suradusi didelius teroristų ginklų sandėlius, propagandines medžiagas ir kitų dokumentų rodančių, kad ginklai aplinkiniais keliais yra iš Kubos atvežti. Komisija neužilgo, ištyrus visus patiektus davinius, tars savo žodį. Jei pasitvirtintų, kad Venezuelos terorizmas yra vadovaujamas iš Kubos, kad ir netiesioginiai, tuo met Amerikos Valstybių Organizacija būtų priversta imtis sankcijų prieš Kubą. O tomis sankcijomis būtų, penkių Pietų Amerikos valstybių diplomatinį santykių nutraukimas, kurios dar nėra nutrauktos. Antra, būtų įvesta blokada prieš Kubą.

Toliau Pietų Amerikoje komunizmo įtaka yra stipriai kaučiama. Bolivijoje Kasyklų streikai yra suorganizuoti komunistų. Streikinkai yra pagrobę Amerikos diplomatinį įstaigų du tarnautojus. Tai yra Venezuelos teroristų pamėgdžiojimas. Bolivijos prezidentas yra prašęs Amerikos vyriausybės ginklų, kuriuos prieš streikininkus panaudotų.

Komunistų infiltraciją Urugvajuje rodo šiais metais vasario mėnesį įvykę streikai, kurių metu buvo sugadinta telefonų centralinė stotis, elektros stotys, Urugvajus skendo tamsoje.

Brazilijoje, jeigu spręsti iš spaudos, iš politikų pareiškimų, komunistai kas kart vis daugiau svarbesnių postų užima.

Laimė, kad ir antikomunistiniai frontai visur kyla. Komunistai mato, kad sukilimų ruošimu, žinoma, neatsisako, o sabotazo veiksmų nieko nelaimės. Gali kartais išprovokuoti civilinį karą.

Komunistai tai gerai žino. Jie į svarbiausius valdžios postus nori įsiskverbti per rinkimus. Ir ne savo, bet kitų partijų sąrašais.

Pietų Amerikos demokratija yra labai glėžna ir tas jos nesubrendimas gali atidaryti kelią diktatūroms.

Dabartinio JAV prezidento Lyndon Johnson pareiškimu, karinės pajėgos netik nebus mažinamos, bet didinamos.

Sovietai zvalgosi ties švedijos pakraščiais

320 tonų mokomasis sovietų laivas iš Kaliningrado su 62 jūrininkų įgula pažeidė Švedijos teritorinius vandenis įplaukęs apie 100 m. į draudžiamą pakrančių zoną, jis nuleido inkarą ir išbuvo porą valandų ligi aavyko užaliarmuoti švedų pakrančių apsaugos laivai ir pareikalavo apšviesti Švedijos teritori

nus vandenis. Sovietų kapi tonas teisiniai blogomis oro sąlygomis.

Spaudai pareikšta, jog užsienio žvejybos ir povandeniniai laivai labai mėgsta žvalgyti Švedijos pakrančių įtvirtinimus, ypač Gotlando saloje. Ta proga pabrėžta milžiniška radaro reikšmė pakrančių apsaugai.

SABOTAŽNINKAI JAV KARO AVIACIJOS BAZĖSE

Arizonos valstybėje, Williams Air karo aviacijos sprausminių lėktuvų bazėje, aviacijos leitenantas Ridley pastebėjo tikrindamas lėktuvus, kad sabotažnikai nukirto laidus 61 lėktuve, jungiančius lėktuvo ratus. Su nukirstais laidais pilotas negalėtų išstumti ratų ir leistis ant pilvo, kas galėtų išprovokuoti sprogimus ar kitas nelaimes. Ir kur sabotažnikai neįlenda.

Rio Grande do Sul tralbalistų partija reikalauja iš prez. J. Goulart, kad deputatas L. Brizola būtų paskirtas finansų ministru. Atrodo, kad šitas reikalavimas prezidentui yra nelengva patenkinti, nes ministerio Carvalho Pinto pasitraukimas iššauktų įvairiuose visuomenės sluoksniuose nepalankią reakciją. Tiesa, kasdien sklinda gandai apie galimą Carvalho Pinto pasitraukimą. Bet gandai vis tiek gandai.

CHRUŠČIOVAS Į SKANDINAVIJĄ IR BŪRŽELIO MINĖJIMAI

Kai Sovietų Sąjungoje atsilankius Danijos užs. reik. ministeriui suaktualėjo Chruščiovo viešnagės reikalas Skandinavijoje ir kai minimi apie apsilankymą kitų metų birželio mėn., ELTOS bendradarbis Švedijoje mums praneša, kad kaip tik tuo metu gausūs pabaltiečių telkiniai ir jų bičiuliai Švedijoje rengia birželio deportacijų minėjimus.

Toronto universiteto bibliotekos vedėjas — latvis Šioje Kanados bibliotekoje nuo 1945 m. dirba istorijos mokslų mėgėjas R. Bregžis paskirtas bibliotekos techniniu direktorium. Šioje bibliotekoje dar dirba 16 latvių moterų. Biblioteka turi apie 1 mil. knygų, su šalutiniais skyriais — apie 2 mil.

Keisti reiškiniai Latvijos kolchozuose. Kai kuriuose Do

belės rajono kolchozuose per pastaruosius trejus metus galvijų skaičius padidėjęs 13%, tačiau pieno gamyba sumažėjęs net 30%. Apie tai su dideliu rūpesčiu pranešė Latvijos kom. partijos CK sekr. A. Pelšė. Kitame kolchoze grūdų derlius neįtikėtina žemas — vos 4,2 cetr. nuo hektaro.

Tapytojas A. Šavickas, neseniai keliavęs Graikijoje, Dailininkų sąjungoje Vilniuje pasakojo apie šių dienų graikų tapybą. Dar aptarta jauno dailininko V. Ciplijausko parodėlė.

Vilniuje lapkr. 14—16 d. vyko archeologų ir etnografų konferencija. Buvo aptarstyta, drauge su muzėjų darbuotojais ir kraštotyrininkais, 1962—1963 m. ekspedicijų rezultatai. Esą, buvę tyrimai parodė Lietuvoje nuo senų laikų gyvenusių žmonių aukštą materialinę kultūrą ir tų žmonių glaudžius ryšius su «Rytų Europos ir kitomis kultūromis» (matyt, turima galvoje ir vakarai...). Etnografų ekspedicijų rezultatai parodė «didelius pasikeitimus lietuvių tautos kultūroje ir buityje», įvykusius jau bolševikmetyje.

KLAIPĖDOJE TRŪKSTA ŠVIEŽIOS ŽUVIES

Pagal iš Lietuvos atvykus tančių pasakojimus, maisto produktų tiekimas į parduotuves kai kuriais atvejais būna geresnis kaip kituose Lietuvos miestuose. Tačiau iš kitur atvykusios ekskursijos stebisi, kad Klaipėdoje — žvejybos uoste — negalima nusipirkti šviežios žuvies.

4.000 mokinių vers eiti į statybas. Esant dideliam statybos darbininkų trūkumui Latvijoje, režiminė krašto valdžia nusprendė atrinkti iš Rygos vidurinių mokyklų moksleivių keturis tūkstančius. Šiuos paskutinių klasių mokinius, apmokys įvairių statybos specialybių.

Is JAV LB Valdybos Fondo Veiklos

1955 m. lapkričio 19 d. prie JAV Lietuvių Bendruomenės buvo įsteigta atskira institucija Kultūros Fondas, į kurio uždavinius įeina — kelti lietuvių tautinę kultūrą, tiems reikalams telkti reikiamas lėšas, remti kultūrinės reikšmės darbus.

Per savo trumpą septynerių metų tarpą Kultūros Fondas yra išleidęs 3 vadovėlius šeštadieninėms liuanistinėms mokykloms; vieną mokslo veikalą ir du kompozitoriaus Vl. Jakubėno kūrinų sąsiuvinius. Be to, nuo 1958 m. leidžia tri mėnesinį periodinį bendrinės kalbos laikraštį «Gimtoji Kalba»

Vadovėliai: S. Jony-nienės, Lietuvos laukai, vadovėlis liuanistinių mokyklų V-jam skyriui, išleistas 1959 m. Kaina 3 dol. A. Tyruolis, Ten, kur Nemunas banguoja, vadovėlis liuanistinių mokyklų VI-jam skyriui išleistas 1962 m. Kaina 3,50 dol. J. Pladžas, Gintaras vadovėlis liuanistinių mokyklų VIII skyriui, išleistas 1961 m. Kaina 4 dol.

Visi šie vadovėliai patvirtinti JAV LB Švietimo Tarybos, labai gausiai iliustruoti (spalvoti ir juodai — baltai), kietais viršeliais, popierius geras, spauda ryški.

Prof. Vl. Jakubėno Liaudies dainos I sąsiuvinys (24 psl.) turi 7 harmonizuotas liaudies dainas su fortepionu.

II sąsiuvinyje (36 psl.) yra 6 dainos aukštam balsui su fortepionu. Kiekvieno sąsiuvinio kaina po 3 dol. Išleista 1960 ir 1961 metais.

A. a. prof. Vaclovo Bieriškos monumentalus (jo viso gyvenimo didžiausias darbas) 3-jų tomų liuanistikos mokslo ir lietuvių kultūros istorijos veikalas ALEKSANDRYNAS. Tai dokumentinė medžiaga

apie lietuvius autorius, rašiusius prieš 1865 metus. Tuo tarpu yra išėję 2 tomai. Šiuose tomuose surinkti duomenys mūsų senųjų autorių Trečiasis tomas turėtų išeiti iš eiti iš spaudos 1964 m. pradžioje.

Kultūros Fondas, norėdamas palengvinti šio didžiulio mokslo veikalo įsigijimą, sumažino jo kainą. Kas užsisako visus tris «Aleksandryno» tomus iš karto — mokė tik 15 dol. Paskiro tomo kaina yra 7,50 dol.

Dail. V. Petravičiaus Gulbė, karaliaus patė: tai gausiai iliustruota liaudies pasaka mūsų mažiesiems. Kaina 1,25 dol.

Kultūros Fondas platina ir JAV ir Kanados lietuvių antrajai tautinių šokių šventei paruoštą ir atskiru leidiniu išleistą Mūsų šokiai tautinių šokių aprašymų knygą. Kaina 3 dol.

Užsakymus kartu su atitinkamos sumos čekiu ar piniginiu orderiu ir aukas prašome siųsti Kultūros Fondo izdininio ko adresu:

JAV LB KULTŪROS
FONDAS
Chicago 8, Illinois

LIETUVOS VYČIŲ NAUJA
CENTRO VALDYBA

Lietuvos vyčių jubiliejinia me seime Bostono rugpiūčio 14-18 išrinkta nauja Centro Valdyba, Pirmininkė — Helen Shields (Elena Šaulytė iš Philadelphia), vicepirmininkai — Bernice Kavadaras (Worcester, Mass.), Jerome E. Vennis (Boston, Mass.), sekr. Agnes Timonis (Philadelphia, Pa.), fin sekr Rita Pinkus (Worcester, Mass.), izd. Albert Kassel (Chicago, Ill.), izdo globėjai — Eleonora Larin (Chicago) ir Robert S. Boris (Detroit Mich.), buvęs pirmininkas. Sudarytos dar įvai

Kur Ta Vėlu Rudeni Einii...

Ruškana. Sutemę Nesiblaivo
Žemėj klykia paukščiai aukani.
Nepažįstamas, nežinomas keleivi,
Kur tą vėlu rudeni eini?

Vėtroes. Lietūs. Lapai blaškos, gėlės...
O tėvų senos pirkelės židiny
Gabijos šventos vis dega žiburėlis —
Kur tą vėlu rudeni eini?

Grįžk pro sentėvių kapus, pro augštą kryžių,
Vėl žaliuos beržai pakluonėje jauni
Grįžk, kur knygnešiai tremtiniai mirt sugrįžo,
Kur tą vėlu rudeni eini?

Alksim, lauksim, vargą vargeim, krisim,
Bet tėvynė bus gyva širdy,
Gyvas bus Rūpintojėlis mūsų — Kristus...
Kur tą vėlu rudeni eini?

Lietuviai išleidžiami į Užsienį Pagal Patikimumą Partijai

Ką papasakojo neseniai iš Lietuvos atvykę apie kelionos sąlygas Lietuvoje, apie radijo klausymą — Kokie Lietuvos klausytojų pageidavimai?

(Elta) Neseniai atvykę iš Lietuvos ELTOS atstovo buvo prašyti suteikti kiek informacijų apie kelionos sąlygas Lietuvoje ir vykstant į satelitinius kraštus, dar apie radiją bei jo klausymą Lietuvoje. Pirmasis klausimas buvo:

— Ar lietuvis gali laisvai keliauti savo respublikos ribose? Ar esama sunkumų patekti į kitas Pabaltijo respublikas ir į rytų bloko satelitinius kraštus?

— Savo respublikos ribose lietuvių gali keliauti laisvai,

rios komisijos. Lietuvos vyčių pirmininko pareigos pirmą kartą per 50 metų atiteko moteriai.

POPIEŽIUS PAULIUS VI
LAIMINA AMERIKOS
LIETUVIUS

Šv. Tėvas Paulius VI ypatingoje audiencijoje rugpiūčio 14 d. priėmė dr. P. Vil-įšį ir prel. V. Mincevičių. Nuoširdžiai prisimindamas lietuvių

ir jų didvyrišką prisirišimą prie bažnyčios. Šv. Tėvas su teikė ypatingą palaiminimą JAV lietuviams, kartu siūsdamas geriausias savo linkėjimus.

Išvakarėse tie patys lietuvių atstovai buvo priimti Vatikano valstybės ypatingiems bažnyčios reikalams sekretoriaus arkiv. A. Samore, su kuriu jie tarėsi aktualiais lietuvių tautos reikalais.

panašiai ir pačioje Sovietų Sąjungoje, gi daromas skirtumas norint išvykti į satelitinius kraštus (Lenkija, R. Vokietiją ir pan.). Lidimai išvykti į satelitinius kraštus duodami vietos milicijos organų, be to, reikalingos ir vizos. Žinoma, visur daug formalumų bei biurokratizmo.

— Įdomu, ar gyventojai bando išsikelti į rytinę Vokietiją ar Lenkiją ar persikelti pas savo gimines Vakaruose? Ar jiems tai pavyksta? O kaip su laikinai užsienin išvykstačiais?

— Taip, jie bando, bet tai ne visiems pavyksta. Tiesa, maininkai ar sportininkai atvyksta į Vakarų kraštus, tačiau tų kategorijų keliautojai išleidžiami pagal jų gabumus bei patikimumą bolševikiniam Lietuvos režimui.

— O ar išvykstant iš gyvenamos vietos Lietuvoje — toliau buvo klausinėjami neseniai atvykę iš Lietuvos — ar reikalinga pranešti apie išvykimą?

— Taip, išvykstant iš savo gyvenvietės mėnesiu ar ilgesniam laikui tenka išsiregistruoti Apylinkės Taryboje ir su savo pasu registruotis viešbučiuose.

— Kaip Lietuvoje žiūrima į vad. pažangiųjų iš Vakarų atvykimą svečiuotis?

— Į juos mažai kreipiamas dėmesys.

— Dar kiek apie radiją bei jo klausymą Lietuvoje? Ar pavergtosios Lietuvos gyventojai klausosi programų lietuvių kalba iš Vakarų radijo siųstuvų?

— Taip, klausosi. Daugiau klausomasi lietuviškų, kaip kitomis kalbomis valandėlių. Klausoma ir viešai, nors aišku, vengiama skleisti girdėtą žinią.

— Kokiais Vakarų radijo pranešimais daugiau domimasi? (pabaiga 3 pusl.)

Kauno Pilis

K. Mekas «MOKSLAS IR GYVENIMAS» 1960 m. Nr. 4

(pabaiga)

Ankstesnis priešpilių sienų pastatymas, pakartotinai pastebėtas jų atskirais tarpais atstatinėjimas, vėlesnis kiemo sienų atsiradimas ir 1291 m. Vėliuonos pilis rodo kad XIII a. antrojoje pusėje mūrinių pilių statyba jau buvo ne tik prigijusi, bet nuolatose praktikuojama, ugdoma. Tai patvirtina gerai išsilaikiusios tokios pačios mūrinių technikos Medienų ir Lydos pilys. Ir šių pilių tikslaus statymo laiko rašytiniai šaltiniai nenurodo, bet XIV a. pradžioje jos jau minimos. Tenka tikėtis, kad XIII a. statytų pilių liekanų dar bus rasta ir kitose Lietuvos vietose.

Po pirmojo 1362 m. įvykusio sugriovimo sekė visa eilė šios pilies atstatymų ir sugriovimų. Pirmą kartą lietuvių atstatyta pilis metraščių

se minima 1376 m, vėliau minimi 1384, 1385, 1391, 1394, 1398—1400 m m atstatymai. Sprendžiant iš metraščių, išiečių, kad piliavietėje turėtų būti bent kelių atstatytų pilių pamatai. Iš tikrųjų gi, išlikusioje piliavietės dalyje yra tik vieni, visai iš naujo atstatytos pilies pėdsakai. Tai rodo, kad po pirmojo atstatymo, visi vėliau minimi buvo tiksliai daugiau ar mažiau apgriautų mūrų ir įrengimų remontas, stiprinimas, bet ne pilna to žodžio prasme atstatymas. Kitur santakoje nerasta pilies liekanų, vadinasi, pilis visą laiką buvo toje pačioje vietoje.

Per ilgą pirmosios pilies egzistavimo laiką žymiai pasikeitė, patobulėjo pilių sienų griovimo ir iš viso kovos technika ir taktika. Gindami savo ir pūdami kryžiuočių pilis, lietuvių įgijo didelį pa-

tyrimą, kurį panaudojo atstatydami sugriautą pilį, pritaikydami ją naujiems reiklavimams. Dėl to ne tik Kauno atstatytoji, bet ir kitos žymiai anksčiau XIV a. Lietuvoje statytos pilys — Vilniaus Gedimino kalno, Trakų pusiasalio, Liškiavos, Naugarduko — sienų storių, įrengimų, mūrinių technika iš pagrindų skiriasi nuo XII a. pilių.

Apie 1376 m. atstatytosios pilies 3-5 m storio ir apie 10 m aukščio sienos išmūrytos ant 1362 m. sugriautų kiemo sienų liekanų, o jų kampuose buvo pastatyti masyvūs bokštai. Bokštai, kiemo sienos ir apsauginis griovys sudarė pagrindinius atstatytos pilies sustiprinimus. Buvusių priešpilių sienos buvo panaudotos apsauginio griovio šlaitams sustiprinti. Priešpilių aikštelės, padengus jas žemėmis, buvo performuotos į apsauginio griovio šlaitus. Visais įrengimais, visomis konstrukcijomis tai buvo būdinga XIV a.

antrosios pusės aptvarinio (kastelinio) tipo pilis. Ją kryžiuočiai nuolatose puldinėdavo, apgriaudavo todėl ji buvo vis remontuojama bei stiprinama. Kelis kartus ši pilisėjo iš rankų į rankas, kol 1398 m. lietuvių vėl pastoviai ir visam laikui joje įsitvirtino. Ypač svarbų vaidmenį ji atliko ruošiant žemaičių sukilimus prieš kryžiuočius ir rengiantis lemtingajam Žalgirio mūšiu. Didžioji dalis šiuo metu žemės paviršiuje esančių mūrų yra šios pilies liekanos.

Mažiausiai tikėtu fortifikaciniu radiniu tenka laikyti XIV a. priešpilį — barbakaną (koponirą) Tai gana sudėtingas, didelių gabaritų, vien paraku šaunamiems ginklams pritaikytas įrengimas. Jo pagrindą sudaro pietryčių bokštą pusišiu jausianti, pamatuose 5 m storio, buvusi 12—14 m aukščio mūro siena. Jos lanko diametras turi apie 40 m. Sieną statyta apsauginio griovio dugne Pietinėje

ir šiaurinėje jos lanko dalyse išmūrytos po tris x formos šaudymo angos, ties šiaurinėmis angomis, tarp pietryčių bokšto ir sienos, pastatyta 12x4 m. cilindrinis skliautu dengta galerija Ji 7x2 m. po žeminiu praėjimu sujungta su bokštu ir per bokštą su pilies kiemu. Antroji galerija ties pietinėmis šaudymo angomis, dėl nežinomų priežasčių, nebuvo įrengta. Tenka manyti, kad barbakanas buvo planuotas dviem aukštais. Žemai esančios galerijos skirto pabūklams. Virš galerijų buvusi aikštė, kuria rytinėje kiemo sienoje esantieji var tai jungė su pilies kiemu, buvo numatyta šauliams. Visas įrengimas skirtas flankuoti apsauginį griovį ties rytine ir pietine kiemo sienomis. Žinių, kada šis išpūdingas, pasiklausią pilies stiprinimo etapą vaizduojantis įrengimas buvo statytas, neturima, taip pat nežinoma, ar jis bent kartą buvo panaudotas pilies gynimui. Viena aišku, kad tuo

(pabaiga iš 2 pusl.)

— Senimas daugiau domisi išlaisvinimo temomis, panašiai ir jaunimas, bet šis dar su malonumu pasiklauso ir vakarietiškos muzikos.

— Ar gyventojai reiškia pageidavimus, kad kai kurios radijo programos, pranešimai, jų turinys turėtų būti keičiami?

— Jie mano: griežtai vengtina per didelių tuščių vielių puoselėjimo išlaisvinimo reikalui. Janimui reikėtų daugiau vakarietiškos bei Amerikos lietuvių gyvenimą vaizduojančios programos. Dabar atvykusių nuomone, populiariausios esančios Amerikos Balsas lietuvių kalba valandėlės. Kitų vėl nuomone, to A. Balsas programos per daug standartinės, nepritaikytos Lietuvos žmonėms bei jų sąlygoms. Iš pageidavimų dar pasiūlyta — duokite daugiau programos jaunimui (Lietuvos praeitis, tradicijos ir pan.), pasikalbėjimus su atbėgusiais iš Lietuvos ir pan.

— Kaip su bolševikų vykdomu transliacijų trukdymu?

— Jis įvairius pors aplamai dideli trukdymai būna beveik visuomet, tad ir blogas girdimumas. Ties radijo pranešimai geriausiai girdimi vakarais.

KOMUNISTINIAI ŠVIEČIAMĖ IDEOLOGINIAI DARBUOTOJAI

Metams einant į pabaigą Vilniuje rengiama visa eilė kursų pagerinti pramonės ir žemės ūkio gamybinių partinių komitetų ideologinių darbuotojų teoretinėms žinioms. Tai atliekama visose Pabaltijo respublikose. Jau ir taip gerokai ideologiniai išmankštinti darbuotojai dabar vėl turės semti žinias apie vad. komunizmo statybą, apie Sovietų

tu Sąjungą bei jos užsienio politiką, pasaulinį komunistinį judėjimą ir pan. Įvairiuose kursuose savo kvalifikacijas turės kelti kolchozų ir sovchozų valdybų partinių komitetų sekretorių pavadootojai, o atskiri kursai dar rengiami partijos miestų, rajonų komitetų sekretoriams, įvairiems lektoriams, politinio švietimo kabinėtų vedėjams, taigi, žmonėms, kurie, atrodytų, galėtų mokytis «komunistinių tiesų» ir kitus.

ATŠILIEKA DAUG LIETUVOS PRAMONĖS IMONIŲ

Pavergtos Lietuvos prof sąjungų tarybos pirm. P. Dobrovolskis «Tiesoje» (nr. 272, lapkr. 21) nušėskundė, kad Lietuvoje nepatenkinamai mechanizuojami sunkieji ir daug darbo reikalaujantieji procesai. Pagal Dobrovolskį, per šių metų 9 mėnesius 13% pramonės imonių Lietuvoje neįvykdė bendrosios produkcijos išleidimo ir darbo našumo kelimo planų. Prie tokių atsiliekiančių imonių priskaitytos: Vilniaus «Žalgirio» staklių gamykla, gražtų ir skaičiavimo mašinų gamyklos, Kauno baldų kombinatas, «Raud spalio» avalynės fabrikas ir kt.

KUBOS STATYBININKAI VILNIUJE

Lapkr. 19 d. atvyko ir kelias dienas Vilniuje viešėjo penkių Kubos statybininkų grupė. Ji važinėjo po Sovietų Sąjungą ir susipažino su stambia-plokšte statyba. Žinoma, jie tegalėjo, pagal Vilniaus partinę spaudą pareikšti «susižavėjimą Vilniuje vykdomo projektavimo darbų užmoju, kūrybiniais sprendimais».

DEJAVO DĖL TRŪKUMŲ ROKIŠKIO, BIRŽŲ PRAMONĖJE

Lapkričio mėn. vidury Rokiškių žemės ūkio mašinų gamybinės zonos partinei konferencijai paskelbta daug duomenų apie išryškėjusius trūkumus bei apsileidimus (plg. «Tiesa», nr. 270, lapkr. 19).

DAGILĖLIS

S. Nėris

Žvarbūs lietūs raizo tartum peiliai,
Dargana rudenė — klampios pelkės.
Dagilėli, ko taip čypsi gailiai?
Ar netekęs draugo, ar išalkęs

Sibiro jau taigos vėjai kebias,
Greit supū ledinių snaigių pusnį.
Be pastogės — permirkę plunknelės ..
Kur nakvosi, kur tu svečias būsi?

Aš pakviestau mažąjį laukštelį

Į namelio šilumą pro langą ...

Dagilėli, neburiu namelių,

Svetima padangė mane dengia.

Kaip lietuviai pabėgo iš sovietinio laivo

Kaip jau buvo rašyta Kanados uoste Halifaxe, N.S., du lietuviai drašioliai, tarnavę «Alytaus» laive, priklausančiam sovietinio žvejybinio laivyno flotilijai, pabėgo į laisvę ir per Kanados įstaigas paprašė politinės globos. Kanados imigracijos min. Guy Favreau, po ilgokų saugumo įstaigų tyrinėjimų, pasirašė leidimą apsigyventi Kanadoje. Tiedu drašioliai yra Albinas Vibrys ir Jurgis Vaitkevičius. Atsakingos Kanados lietuvių įstaigos galėjo palaikyti ryšį ir teikti pagalbą. «TŽ» atstovas turėjo su jais platoką pasikalbėjimą kuris čia ir atpasakojamas.

KAIP ATĖJO MINTIS BĖGTI?

Abu jūrininkai dar jauni vyrai — apie 30 m amžiaus. Sovietiniame laivyne jiedu tarnavo ilgus metus ir aplankė daug kraštų Turkiją, Vo-

kietiją, Gibraltarą, Kanadą ir oile Afrikos uostų Vaitkevičius tarnavo kaip mechanikas o Vibrys daugiausia kaip vairininkas. Nuo praėjusio pavasario jiedu «Alytaus» tankiniame laive sukinkęsi Kanados artumoje — apie Newfoundlandą ir Halifaxą. «Alytaus» uždavinys buvo aprūpinti geriamuoju vandeniu visą žvejų laivų grupę, kuri plaukiojo netoli Kanados krantų. «Alytus» atplaukdamas į Halifaxą paimti vandens ir vėl grįždavo prie savo bazės. Kai laivas stovėdavo uoste, galima buvo išeiti į miestą grupėmis — po 3 ar daugiau. Grupėms visada skiriami politškai patikimi vadovai. Mūtis pasilikti Kanadoje yra gyva visų sovietinių jūrininkų galvose, tik niekas nežino kaip Be to, visiems yra pripompuota, kad pabėgusius gražina atgal. Kuo tas kvepia — visi žino: mažiausia 15 m kalėjimo arba mirtis. Todėl mažai kas rizikuoja. Minimiems dviem lietuviams pasitaikė progą sužinoti pabėgimo procedūrą ir ją pasinaudoti. «Alytaus» laive tarnauja ir daugiau lietuvių — maždaug pusė rusų, pusė lietuvių. Visi turi vienas kito saugotis. Kapitonas — rusas, pilotukas — taip pat. Dar pabėgimo išvakarėse pastarasis bėgimo išvakarėse pastarasis nasakojo, kad iš «Baltikos» laivo, kuriuo buvo atplaukęs Chruščiovas į JAV, pabėgo vyr. mechanikas, bet jam buvo blogai.

PASIKALBĖJIMAS SU SOVIETŲ ATSTOVAIS

Kai abu drašioliai atsidūrė imigracijos ministerijos globoje, dar nesisjautė per daug tikri veikė baimė — ar karštais negrašins? Nemačius buvo susitikimas imigracijos pa-

(pabaiga 4 pusl.)

metu, kada jis buvo statomas, visi pagrindiniai pilies sustiprinimai — kiemo sienos ir bokštai — dar tebebuvo. Remiantis rašytomis šaltiniais ir radiniais, galima spėti kad barbakanas statytas 1560—1580 m laikotarpyje.

Vykdamas šios pilies mūrų konservavimo ir piliavietės tvarkymo darbus paaiškėjo duomenys verčia pakeisti kai kurias istorikų tarpe įsivyravusias nuomones. Pirmiausia, kad mūrinių piliių Lietuvoje paplitimu, mūrinės statybos tradicijų prigijimu tenka laikyti ne XIV, bet XIII a. Kau no pilies gynybinių įrengimų ruošimas baigėsi ne Žalgirio mūšiu, bet XVI—XVII amžiumi. Be to, tyrimai atskleidė, kad Kauno pilis iš kitų lietuvių piliių tarpo išsiskiria ne tik savo vaidmeniu ir strategine reikšme kovų su kryžiuočiais metu, bet ir tuo, kad ji yra seniausias Lietuvoje žinomas architektūros paminklas, turįs didelę reikšmę mūrinės statybos, mūrinių piliių raidos pažinimui.

Simas Sužiedėlis

Karaliaus Mindaugo Dilemos

«Aidai» 1963 m. Nr. 6

Mūsų tautos istorijoje Mindaugas pasirodo kaip pragiedrėjimas ūkanotą rytmetį. Ligi jo dienos viskas tebeskandį prietemyje. Tos prieblandos neįstengia prašviesti nei archologų kastuvai nei istorikų rausojimas skurdžių rašto liekanų. Negalima susidaryti ryškiosio vaizdo nė kokiū būdu Mindaugas iškilo Praeities danga atsiskleidžia ūmai, ir Mindaugas pasirodo jau valdovo soste.

Dauguma istorikų tai aiški na Lietuvos valstybės gimimu, jos užuomazga. Valstybės lopšį sakoma, dažnai nutvieskia skaidri prošvaistė. Ta mintis yra giliai įaugusi ir mūmlyse. Pasidžiaugiamo ir pasigirjame savos valstybės 700 metų amžiumi. Bet ar nebuvo tas amžius dar senesnis? Valstybės kilimo neįemia vienas asmuo, koks iškilus jis bebūtų. Valstybę daigina subrendusi tautos sąmonė.

Kaip tad yra buvę su Lietuvos valstybe? Ar jos pradmenys priklauso Mindaugo prasiveržimui, ar tik labiau susvynta jo valdymu ir karališku vainiku?

MINDAUGO vardas pirmą kartą suminimas taikos sutartyje su Volinija dabartine Lietuva. Ši sutartis (1219) išvardina 21 Lietuvos kunigaikštį, bet iš jų išskiria vyresnius: Živibutą, Dausprungą su broliu Mindaugu ir Daujoją su jo broliu Viligaija. Istoriškai nevienodą sveria tą kunigaikščių gausą. Vieniem yra įrodymu, kad Lietuva nebuvo dar vieninga. Kiti įžvelgia jau buvus valstybinę jungtį. Šie remiasi tuo, kad visi kunigaikščiai atstovavo tik penkiom giminėm. Ta sutartis be to, nesiskiria nuo vėlesnių laikų, pav. Aigirdo ar Vytauto. Ir tada senū papročiu su tartys būdavo sudaromos didžiojo Lietuvos kunigaikščio,

jo giminų, sričių kunigaikščių ir net didikų. Tačiau ne sakoma, kad Lietuva neturėjo vyriausios valdžios.

Volinijos sutartis pirmą vietą iškėlė Živibutą. Jis galėjo būti vyriausias Lietuvos kunigaikštis, bet nekūrė daugiau nesuminėtas Nepaliko žymės nei kiti vyresnieji, išskyrus Mindaugą. Jo tėviškė pavaldima žeme, vadinama Lietuva, buvo pietvakarių Augštaitijoje tarp Nemuno ir Neris.

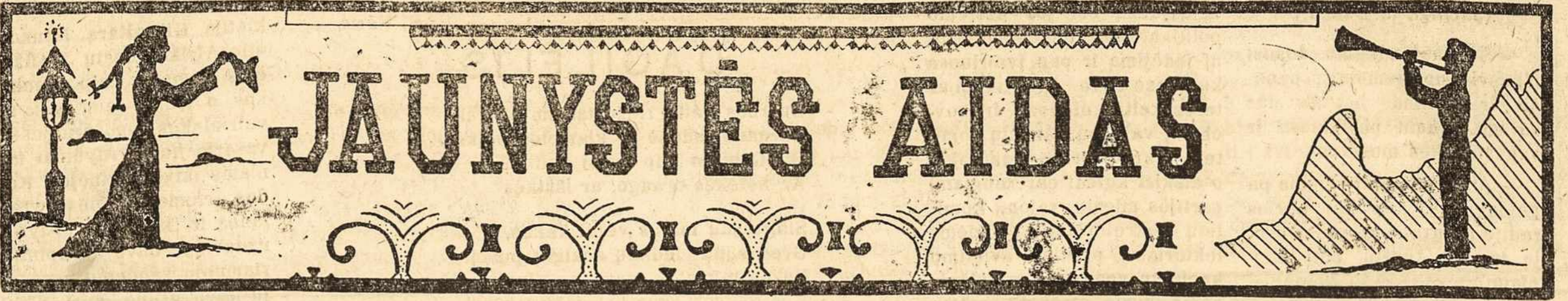
Dar Mindaugo tėvas buvo galingas Lietuvos kunigaikštis, padavimų vadinamas Ringaudu, bet jokio rašto nevardinamas. Vienas ano meto liudijimas tepastebi, kad jis neturėjo sau lygaus. Po jo mirties abu žinomieji sūnūs — Dausprungas ir Mindaugas, — galimas daiktas, liko dar jauni, jeigu pro juos prasiskverbė Živibutas. Nėra žinios, kada Mindaugas atsistojo savo tėvo vietoje, kaip jo valdžios ir žemių paveldėtojas. Tikrai nėra žinomi 1236 metais paženklinti garsių Saulės — Šiaulių kautynių, kai Mindaugas

jau vienas derasi su Volinija. Volinijos metraštis (Ipatijaus) pažymi, kad Mindaugas savo valdžioje suvienijęs visas lietuvių žemes ir pradėjęs labai garsėti. Mindaugo jėga didelė — pastebi tas metraštis.

Jėga stiprėjo kovoje, kur nebuvo švelni nei galestinaga. Mindaugo valstybė augo kraujo puoje, kaip ažuolas. Žalčių karalienės pasakoje. Ten broliai nutvoję žaltį, čia Mindaugas kirtęs broliam. Tokie buvo trys broliai kunigaikščiai — Visimantas, Eidvilas ir Sprudeika. Mindaugas juos nužudė. Savo brolio Dausprundo du sūnūs — Tautvilą ir Eidvygą ir taip pat jų dėdę Vykintą, savo svainį išginė į rusų žemes.

Rungdamasis su giminaičiais, Mindaugas jungė savo tėvo valdas, išsidalytas brolių ir brolių svainių ir serėnų. Tokių dalybų, lyg paveldimo ūkio, būta ir kituose kraštuose.

(B. D.)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Julija ir Irenė Jurgelevičiūtės, Lucia Jodelytė, Irena Šimonytė, Vincas Tubelis

PRISKALĒDINIS SUSITELKIMAS

Gruodžio mėn. 18, 19 ir 20 dienomis, 20 val., Ateitininkų ramovėje, Tėvas Kidykas ves jaunimui prieškalėdinį susitelkimą. Kviečiame visą Sėo Paulo lietuvišką jaunimą dalyvauti.

RAROTŲ MIŠIOS

Kaip pabaiga susitelkimo vakarams, Gruodžio 21 dieną, 20 val. bus mūsų jau tradicinės Rarotų Mišios. Po mišių bus ramovėje Agape. Šiose

Mišiose ir Agapėje kviečiami ir tėvai. Prašom iš anksto užsirašyti pas Valdybos Narius.

— Jaunesn/esiems vaikams Tėvas Kidykas kalbės tikrai Gruodžio 20 dieną, 19 val. taip pat ramovėje.

KALĒDŲ DIENOS ŠOKIAI

Prasidės 15 val. Visi nariai kurie norės atsivesti svečių, turės iš anksto pasiimti pakvietimus pas valdybos narius.

KALĒDŲ EGLUTĖ

Visi vaikai ir tėvai yra kvie-

Dalia Norekaitė

Nerimas

Kai vakaro melankolija užluliuoja sielą
Ir gėsta dienos rausva žarija
Tartum gėlė pražysta ilgėsio žiedais,
Ir aidi manyje nerimo daina.

Prisiminimų bangos plauna krantą
Ateities spėliojimas šėlsta kaip vilnis
Praeitį, dabartį, ateitį kaip verpetas
Sukdamosis meta į krantą mintis.

Po tamsios nakties išaušta vis šviesus rytas,
Ir juo prasideda linksma nauja diena,
Ir vyturys gaivinantis aušros išbudintas
Pakyla į padanges su vilties kupina daina.

KA TU MANAI APIE
«MEILĖ?»

«Tikroji meilė yra rami,
kaip vasaros naktis, gili kaip
jūra, pastovi kaip kiečiausio-
ji uola, brangi kaip auksas,
tyra kaip ašara, žavi kaip
muzika ir šviesi kaip saulė.»

«Meilė priduoda sielos gra-
žumą net tiems, kuriems
gražumą gamta atsakė.»

Rytoj juoksis
rausvos gėlės —
tai luputės merguželės...
Linksma juokas
jos krutinės
bus akordais
sutartinės.
Juokais gims
aidų dainelės,
juokais nyks
skausmu godelės...
Nes tarp lapų,
tarp žiedų
rytoj būsi
jau ir tu!

Tyrų Duktė

MŪSU PASAKOS

Du Puodeliai

Du molio puodeliai — ru-
džius ir balčius — susitare
išėjo į miestą pasilinksinti.

Taip ir eina puodeliai šali-
gatviu. Žiūri — rusys atviras,
o rusyje — pilna statinių.

— Matai, drauguži? — tarė
rudžius. — Tenai statinės rau-
donojo vyno. Eime pasiva-
šinsime.

— Gerai, — pritarė balčius.
Ir abudu puodeliai įėjo į
rusį. Prisimaukė vyno, bet per
kraštus jiems nubėgo. Kai iš-
ėjo iš rusio, tai kojytės jau

linkčiojo, o galvos pasidarė
sunkios kaip arbužai

— Man bloga, — sudejavo
balčius

— O, nebijok nieko, bičiuli
— padrasino rudžius, — su
žmonėmis irgi taip esti.

Rudžius sutvėrė balčių, no-
rėdamas su juo pašokti. Bet
kad galvos buvo sunkios, o
kojos silpnos, tai ėmė abudu
ir sugriuvo ant grendymo, su
griuvo ir sudūžo, ir visos šu
kelės išsibarstė.

čiami dalyvauti Kalėdų Eglu-
tėje pirmą sekmadienį po Ka-
lėdų, Gruodžio 29 dieną, 15
val. Ateitininkų ramovėje.

FORMATUROS

Julia Tylaitė ir Antanas Ty-
la, kviečia visus ateitininkus
į savo mokslo baigimo iškil-
mes. Pakvietimai gaunami
pas Valdybą.

RAMOVĖS ATIDARYMO NAUJA TVARKA

Nuo šios dienos, ramovės
raktas narių vartojimui bus
pas RIKARDĄ TIJUNĖLĮ. Visi
nariai, kurie norės ramovę
atidaryti, turės iš anksto pra-
nešti Irenai Šimonytei, kuri
praneš Tijunėliui kokią dieną
kas galės pasiimti raktą. Be
paskirtųjų iš anksto, tikrai
Rikardas Tijunėlis ir valdy-
bos nariai galės ramovę ati-
daryti.

Šiai savaitei, tvarka bus
tokia:

Gruodžio 8 d. — Rik. Petraitis
„ 9 d. — Uždaryta
„ 10 d. — Uždaryta
„ 11 d. — Uždaryta
„ 12 d. — Uždaryta
„ 13 d. — J. Šimonytė
(«Mūsų Lietuvos» Išsiuntimas)
„ 14 d. — Rik. Mažetis.

ŠOKIŲ REPETICIJOS

Kadangi šiuo metu daug-
ma tautinių šokių mėgėjų lai-
ko egzaminus, tautinių šokių
repeticijos prasidės sausio
mėn. 4 d. 17 val. ramovėje.

GRUODŽIO MĖNESO SUSIRINKIMAS

Įvyks ateinantį sekmadienį,
15 d. gruodžio, tuoj po 9 val.
Šv. Mišų.

PARAŠYSIME MAŽDAUG KĄ GALVOJA VYRAI APIE MOTERIS:

1. Moteris — gamtos klaida.
2. Gražių moterų galima
ras daug, protingų mažiau,
o tokių, kurios būtų protin-
gos, gražios ir geros galima
sutikti tik išimtis.
3. Moteris — gražus žais-
las su kuriuo įdomu tik
žaisti.
4. Del vyro pasaulio širdis,
o del moteris širdis pasau-
lis.
5. Protingas vyras yra vis
protingesnis už protingą mo-
terį.

Kažin, ar tas yra teisybė?
Ar visi vyrai taip galvoja?
Kaip jums atrodo.

Laiškas Mylimai

Ka veiki šią baltą dieną?
Gal kur griaudžiai verki viena?
Norėčiau labai tave aplankyti
Ir tavo skraisčius akeles matyti...

Ak, toli nuo tavęs vaitoju
Ir vien tik apie tave galvoju,
Ir vien tik mano akyse švitruoji
Kaip dangaus žvaigždėlė šviesioji.

(pabaiga iš 3 pusl.)

talpose su sovietiniais atsto-
vais — «Alytaus» laivo kapi-
tonu ir atstovybės sekretoriumi
iš Otavos. (Pastarasis mokėjo
lietuviškai ir greičiausia bus
buvęs Vašingtono sov. pasiun-
tinių sekret. Red.). Su so-
vietų atstovais pabėgusieji kal-
bėjo rusiškai. Pasiunbinybės
atstovas klausė kodėl abu jū
riškiniai pabėgo, siūlė apsi-
galvoti ir kvietė grįžti į lai-
vą; esą nebus baudžiami. Abu
draugai laikėsi tvirtai, ne-
sileido į ilgas kalbas ir papra-
šė kapitoną visus jų likusius
daiktus laive perduoti tė-
vams. Kapitonas pokalbio me-
tu nervinosi — jo rankos, ku-
riomis traukė iš kišenių ru-
siškas cigaretes aiškiai dre-
bėjo ir pabėgusiųjų prašymą
žadėjo išpildyti. Šio susitiki-
mo būtų išvengę, bet imigra-
cijos pareigūnai rekomen-
davo neatsisakyti, nes kitaip
sovietai esą kaltintų kanadie-
čius pagrobimu. Sovietai vis
dar laukė «Alytus» Halifaxe
išstovėjo visą savaitę. Kiti
soviet. laivai, nesulaukdami
geriamojo vandens, ėmė artė

ti irgi prie Halifaxo krantų

LAISVĖ IR PIRMIEJI SUNKUMAI

Kai išplaukė soviet. laivai
iš Halifaxo, pabėgusieji pasi-
juto esą laisvėje, nors dar
nevisiškoje. Reikėjo dar kurį
laiką pasilikti imigracijos įs-
taigų globoje ir gyventi jų
pastate. Maistą ten parupinda-
vo, bet blogiau buvo su dra-
bužiais, nes viską buvo pa-
likę laive. Vėliau jiedu buvo
aprūpinti darbu, ir galėjo už-
sidirbti bei nusipirkti būtinų
reikmenų.

Be to, atsirado gerų žmo-
nių, kurie teikė pagalbą. Be
jų būtų buvę sunku, juoba,
kad išvykti kitur nebuvo ga-
lima — vis reikėjo laukti lei-
dimo pasilikti Kanadoje. Ne-
mažas sunkumas — anglų k.
nemokėjimas. Be jos sunkiau
kol kas gauti geresnį darbą.
Vienas jų jau šiek tiek kalbą
angliškai, kitas dar ne. Abu
yra ne tik žvejai, bet ir auto-
mechanikai; tikisi su tautie-
čių pagalba gauti atitinkamą
darbą.

Lietuvi
Klausk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažin kās, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinaukus, rubelius nau-
jagimiams ir kit.

Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUOD ▶ NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS

Advogada

ESCRITÓRIO

Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102

Fone 33-9951

RESIDENCIA

Rua Coelho Neto, 281

Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências
de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Co-
mercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com
contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de
locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de aciden-
tes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Cia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915

Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmens ir zaislai, įvairiausios de-
vanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL

NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarke dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKĀS

Advokatas

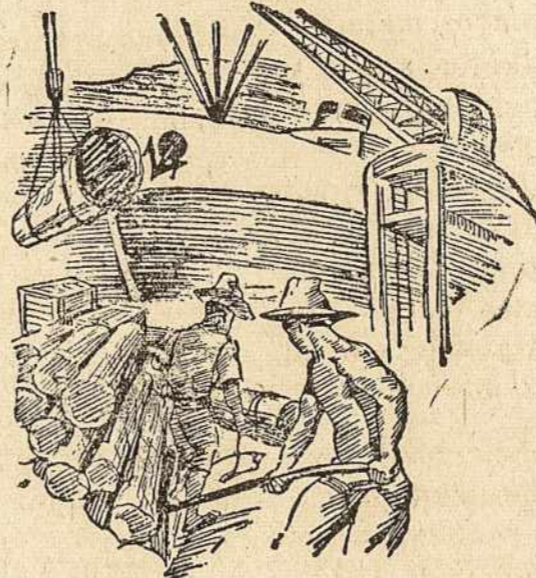
atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:

R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:

R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeirasitem geral

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0229

Enderêço: Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

"SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA LENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa que das Nações, 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metru
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

SIUVÉJĀS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Cielames, 510 (sède
propria) — Vila Bela

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

in oya vanduo yra gerai žinomas gėrimas
Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite,
sitikinkite ir visados naudokite!

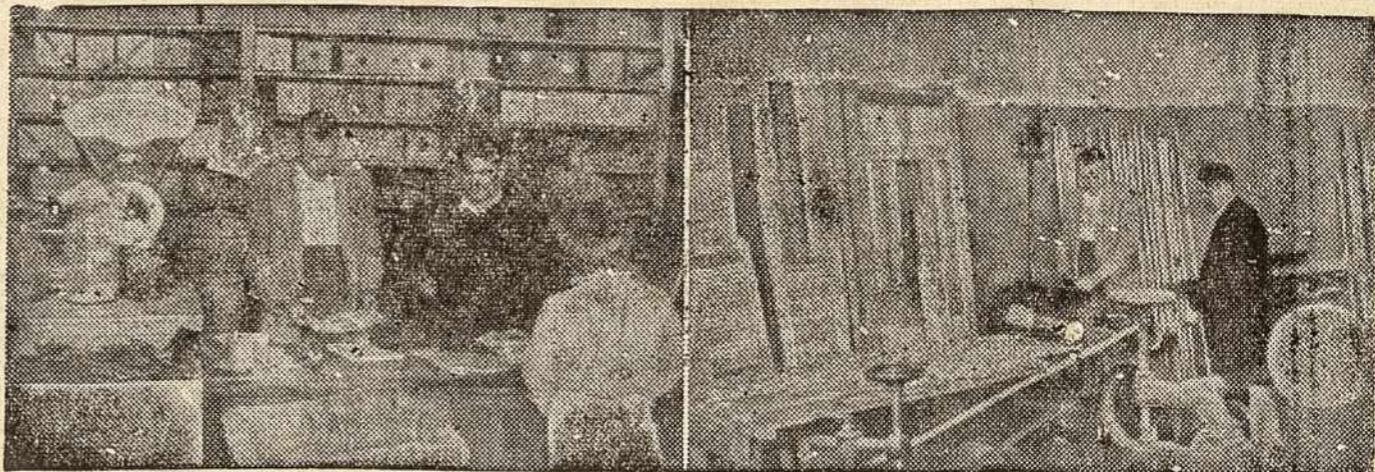
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 4-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 4118 — SÃO PAULO

— TĖVAS J. BRUŽIKAS tebeguli Santa Casa ligoninėje. Bet jo įvestos Mišios lietuviams įvairiose vilose yra laikomos įprastu laiku.

Šį sekmadienį, gruodžio 15 dieną, mišios bus Agua Raza 8 val. ryto, Moiaho Velho 11 val., ir Lapos d'đžioje bažnyčioje 4 val. po pietų.

Tas mišias laikys T. Jonas Kidykas S. J.

— Plotkelių galima gauti klebonijoje.

PAIEŠKOJIMAS

Meilutė Gaidukevienė Konstančija, gyv. Lietuvoje, Utenos rajone, Norvaišių Taryb. ūkyje, ieško savo brolio ANTANO MEILAUŠ, atvykusio į Braziliją prieš 30 su viršum metų. Jo paskutiniai adresai yra buvę: Caixa Postal 129, Ibitopora ir S.P.P. Villa Jotahy, Est. do Parana.

Kas turėtų apie šį asmenį kokių nors žinių, maloniai prašomi pranešti šiuo adresu: A. Valavičiūtė, Caixa Postal 403, São Paulo arba kreiptis į Rua Uranium, 236, Brooklin, Sto. Amaro, Est. São Paulo.

— Kun. M. VALIUKEVIČIUS, Barro Veruelho parapijos, Ni teroi arkivyskupijoje, Rio de Janeiro estade klebonas, gruodžio mėn. 19 d., kartu su Ni teroi Arkivyskupu Dom Antonio Morais Junior grįžta iš Romos.

REIKIA ORGANIZUOTO SĖLPIMO

Kas kart vis daugiau atsiranda ir lietuvių, ar tai del senatvės, ar del ligos patekusių sunkion padėtin, stokojančių maisto, drabužių, buto. Jie reikalingi pagalbos. Šią pagalbą, maistu ar pinigais, vienam ar antram asmeniui yra neįmanoma suteikti. Reikia visų paramos. Šalpos darba artimoje ateityje reikia organizuoti. Dabar, švenčių

proga, kas galėtų, prašomi prie šalpos prisidėti pinigine auka, kurią galima įteikti lietuviams kunigams, arba bažnyčioje rinkliavos metu, savo auką įdėti vokeliu, ant jo užrašant aukos kiekį, vardą, pavardę, adresą.

Kito sekmadienio bažnyčios rinkliava bus skirta vargšų Kalėdoms. Visi prašomi, sulig išgalės daugiau paaukoti. Kas drabužių aukotų, prašomi įteikti klebonijon.

— Gruodžio mėnuo, mokslo metų užbaigimo iškilnių mėnuo. Praėjusį sekmadienį buvo Seselių Pranciškėčių, Vila Zelinoje, pradžios mokyklų baigusiems diplomų įteikimas. Diplomus gavo virš 200 mokinių.

— Šį sekmadienį bus diplomų įteikimas Escola Normal baigusioms su šia programa: 18 val. šv. mišios, 19,30 val. gimnazijos salėje diplomų įteikimas.

Seselių gimnazijos formatūrai bus 17 d. gruodžio, antradienį, 8 val. mišios, vakare — diplomų įteikimas.

— Svečias iš Amerikos. V. VEBELIUNAS gyvenantis New Yorke šiais metais atostogoms praleisti pasirinko Braziliją. Keleta dienų praleido Guana baroje, o apie savaitę laiko S. Pauly, buvo apsistojęs pas Simonius. Antradienį išskrido atgal.

— Lietuvų studentų susirinkimas šaukiamas 22 d. gruodžio sekmadienį 15 val. Vila Zelinoje klebonijoje. Lietuviai studentai yra mielai kviečiami dalyvauti.

MIELI SKAITYTOJAI!

Kas dar už "Mūsų Lietuvą" neatsilygino už praėjusį laiką, prašomi tai padaryti ku skubiausiai!

"M.L." Administracija

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavičius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35 Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydamiesi Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmoferrato 33. Tel. 78.90.33, 78.00.14) ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdetą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

KVIEČIA Į NAUJUS METUS

Dr. Jono Basanavičiaus vardo Lietuvių Mokyklos Globėjų Būrelio narių žiniai.

Pranešame, kad norintieji dalyvauti Naujų Metų sutikime, privalo užsirašyti ne vėliau, kaip ligi 23 d. gruodžio pas šiuos asmenis: Petrą Žarkauską, Rua Tordesilhas, 484, Lapa; V. Bartkų, R. Catão, 1348. Alfonsą Vidžiūną, Rua Tenente Landi, 346, Lapa; St. Kubiliūną, Rua Camacan, 625, V. Anastacio; J. Karpavičių, Av. São João, 233 (prieš centralinį paštą).

— Liet. Kat. Bendruomenės choras praneša, kad norintieji dalyvauti Naujų Metų sutikime, iš anksto privalo įsigyti pakvietimus pas choristus.

LIETUVIŠKOS RADIJOS PROGRAMOS LAIKAS.

Pranešame, kad lietuviška programa per radio "Lube de Santo André" sekmadienio vakare yra perduodama 7,30 (19.30) val.

— Naujų Metų sutikimą ruošia: Vila Zelinoje Liet. Kat. Bendruomenės choras, Vila Anastacio Dr. J. Basanavičiaus Mokyklos Globėjų Būrelis.

PAIEŠKO:

Irenė Mironaitė, gyv. 4459 S. Richmond Street, Chicago 32, Illinois, paieško Augustino Žemaičio, gyvenančio São Pauly.

Julija Vrubliauskienė paieško savo brolio ANTANO TARUČIO, Lietuvoje gyvenusio Kaune. Laisvės Alėja, turėjusio foto studiją. Po karo atvyko į São Paulo.

— Laiškai: M. Jurkoninui, S. Mitrulienei, A. Sejunui, M. Misevičiūtei, J. Rusevičiui, A. Balčiūnienei, J. Marcinkevičiūtei, V. Balčiūniui, H. Gaiga lienei, N. Godliauskiui, I. Jurgeliui, Gudavičiui, M. Katsienei, A. Lazdauskui, J. Juzenui, B. Raskui, V. Rinkevičiui, J. Bagdžiui, S. Butrimavičiui, J. Razuolevičiui, Ažuolų šeimai, Antanaičiui, H. Valavičiui, A. Matelionytei.

V. Kutkai, M. Katsienei, A. Lazdauskui, J. Juzenui, B. Raskui, V. Rinkevičiui, J. Bagdžiui, S. Butrimavičiui, J. Razuolevičiui, Ažuolų šeimai, Antanaičiui, H. Valavičiui, A. Matelionytei.

— Žiemo artėja — nėra kuro. Rygiečiai skundžiasi, patiname latvių dienraštyje «Cina», kad esą nepaprastai sunku įsigyti kuro žiemai. Pasirodė esančios tuščios viltys. Šiai žiemai gauti iš Ukrainos vedamas dujas. Tiesa, kai kur butuose jau įtaisytos skylės vamzdžiams. Tačiau kai pa kankamai neturima vamzdžių skylės bus neišnaudotos, o gyventojai neturi nei dujų, nei kuro.

— Nesidomi komunistiniais filmais. Latvijos komunistų organas nusiškundė, kad kolchozų ir sovchozų jaunimas labai mažai tesidomi komunistiniais filmais. Esą daugelis jaunuolių per išstisus metus nei karto nėra buvę kine.

— Pasaulio LB nės Italijos Krašto Taryba išrinko naują Italijos Lietuvių Bendruomenės Valdybą. Ją sudaro: prel. V. Mincevičius — pirmininkas, K. Lozoraitis — vicepirm. ir sekretorius, prof. dr. kun. Zeliauskas SDB — išdininkas. Taryba išsirinko pre-

Vaistinės SĄJOSĖ VILA ZELINOJE

savininkai, švenčių proga sveikina savo draugus, klientus lietuvius, linki jiems linksmų ŠVENTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir laimingų NAUJŲ METŲ

TIPOGRAFIA BALTICA

Lietuviška Spaustuvė

ALEKSANDRAS BUMBLIS

Atlieka įvairiausias spaudos darbus pramonei bei prekybai. Dežutes elektros lempoms — Spausdina suviniojimui popierių iki trijų spalvų (krautuvėms). Fabrikuoja «Papel ondulado».

Rua Eduardo Leopoldo, 10 (Coroa), Telefonas 8-6423.

Laiškams: Rua General Fonseca Teles 606, S. Paulo.

SAVI PAS SAVUS!

Palaikykime lietuvių įmones!

Vila Albertina, Av. N. S. Aparecida, 204, Bairro Tremembé lietuvis A. Laurinavičius turi įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų fabriką

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA. LTDA,

Jei reikia gėrimų pirma pasiteirauk pas savo tautietį o paskui kitur.

Busisiekimas: iš Praça do Correio važiuoti autobusu iki galo Vila Albertina.

zidumą iš kun. dr. P. Jatuno — pirm., prof. dr. Z. Ivinskio — vicepirm. ir kun. Audrio Bačkio — sekretoriau .

KĄ RAŠO PROTESTANTAI?

Protestantų «Presbyterian Life» liepos 1 d. įdėjo Roberto McAffe Brown straipsnį apie popiežių Joną XXIII, kuris štai kaip skamba: Velionis po piežius labai aukštai vertinamas. Primenama, kad jisai buvo pirmasis, kuris siekdamas bažnyčių vienybės, pasakbė atskirtųjų brolių terminą. Jeigu per tiek trumpą laiką buvo tiek pasiekta pagerinti klimatą tarp katalikų ir protestantų, tai vis dėka popiežiaus Jono iniciatyvos ir vadovavimo, — rašo tas protestantų žurnalas, pabrėždamas, kad jis katalikų Bažnyčią palenkė paslinkti į «atskirtuosius brolius» kiek tik galima arčiau, paliekant ištikimiems savo pačių įsitikinimams. Laikraštis apgailėstauja, «kad dabar netekome draugo ir brolio» Numato, kad jo vardas bus su pagarba minimas šimtmečiais ir skatina melstis, kad ir II Vatikano suvažiavimo sesija būtų vaisinga.

— VENDE-SE uma installação completa para bar e frigorfico novo.

Rua Dr. Roberto Feijo, 405, Vila Zelina.

Sklypai ir namai Vila Zelinoj, Vila Beloj ir apylinkėse Kreiptis: Rua Ibitirama, 976 V. Zelina

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje. Rua B. de Itapetinga, 262, 4º and, sala 406, Tel. 35-8873.

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5970 Rev. Jonas Bružikas, S. J. Igreja de São Gonçalo, Praça João Mendes, São Paulo, tel. 36-2628, Brasil.

SKLYPAI ILHABELA

A CAPRI BRASILEIRA

Gražiausias Paulistų pajūris Sklypai 15.000,00 inašo, o likusieji ilgam išsimumkimui.

Smulkesnių informacijų Rua Ibitirama, 976 pas Leonardą Šukevičių

— PARDUODAMAS SKLYPAS 10 x 40 kv. met. Labai gražioj vietoj, 3 autobusų linijos V. Remedios (už Lapa) Praça Sta. Hedvigis, 3. Teirautis ten pat pas Tadą Šablevičių

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».